

۴۸.۷ درصد از کودکان کار و خیابان در ایران، بازمانده از تحصیل هستند

18 بهمن 1403

دستیار اجتماعی رئیس جمهور معتقد است: در شرایط امروز که ۴۸.۷ درصد از کودکان کار و خیابان در ایران، بازمانده از تحصیل هستند و حدود ۲۱ درصد از این کودکان سوءتغذیه دارند، باید به این نکته که توجه به کودکان توجه به آینده کشور است، تامل بیشتری داشته باشیم و بخاطر داشته باشیم این کودکان، چندین دهه زندگی خواهند کرد و تبدیل به کنش‌گران مثبت و یا منفی خواهند شد.

علی ربیعی، دستیار اجتماعی رئیس جمهور در یادداشتی در کانال تلگرامی خود با عنوان «کودکان کار و طرح‌های شکست‌خورده» با اشاره به افتتاح پردیس توانمندسازی و دومین مجتمع تخصصی شوق زندگی ویژه کودکان کار و خیابان در بوستان بعثت نوشت: «همواره بر این باور هستم که وقتی می‌خواهیم جامعه‌ای را نسبت به انسانی بودن و اخلاقی بودن آن جامعه بسنجیم باید میزان توجه به سالمندان، فرصت‌های نابرابر و کودکان را در نظر بگیریم.

در شرایط امروز که ۴۸.۷ درصد از کودکان کار و خیابان در ایران، بازمانده از تحصیل هستند و حدود ۲۱ درصد از این کودکان سوءتغذیه دارند، باید به این نکته که توجه به کودکان توجه به آینده کشور است، تامل بیشتری داشته باشیم بخاطر داشته باشیم این کودکان، چندین دهه زندگی خواهند کرد و تبدیل به کنش‌گران مثبت و یا منفی خواهند شد.

مطالعات نشان می‌دهد افرادی که در کودکی دچار سوء تغذیه بودند، در سنین بالای ۵۰ سال دچار انواع بیماری‌های واگیر و غیرواگیر می‌شوند و صد در صد این افراد در دهک‌های ۱ تا ۳ جامعه قرار دارند.

مطالعات نشان می‌دهد که بسیاری از مشکلات کنونی، ناشی از تداخل‌ها و مسئولیت ناپذیری دستگاه‌ها است. از دهه ۷۰ تا سال ۱۳۹۹ بیش از ۳۰ طرح با عنوان ساماندهی، سازماندهی یا طرح‌های مداخله‌ای داشتیم که شکست خورده بودند.

واکاو‌ها نشان می‌دهد که یکی از دلایل این شکست‌ها، ناشی از عدم هماهنگی و حتی خنثی‌سازی عملکرد میان دستگاه‌ها و به عبارتی آزار ساختارها بوده است و از علل دیگر نیز می‌توان به فراموشی بروکراتیک و نگاه‌های مقطعی اشاره کرد.

علت مهم دیگر در شکست طرح‌ها، سیاست‌گذاری‌هایی است که نه به علت توجه دارند و نه به گونه‌شناسی کودکان کار.

کودکان کار به سه دسته قابل تقسیم هستند:

۱- کودکان اجیر شده، باندی و سازمان یافته.

۲- کودک کار معیشتی که ناشی از فقر خانواده‌ها و شوک‌های وارد شده که این نوع کودکان معمولاً در کنار تحصیل، به کار هم می‌پردازند.

۳- کودکان فعال در کسب و کارهای خانوادگی

به طوری که در ادبیات جهانی بین دو مفهوم "Child work" و "child labour" تفاوت وجود دارد.

معمولاً سیاست‌گذاران بدون توجه به این دسته‌بندی، صرفاً بر دسته اول متمرکز هستند. اتخاذ سیاست‌های صحیح برای کودکان، امری مهم و اجتناب‌ناپذیر است. دسته اول کودکان کار و خیابان، که کودکان اجیر شده هستند و بدترین نوع آن گروه‌های باندی و سازمان یافته است، نیاز به مداخله و مقابله انتظامی و قضایی دارند.

توجه به این نکته نیز ضروری است که بخشی از کودکان کار و خیابان مربوط به وضعیت معیشتی خانواده‌های آنها است و خانواده‌هایی هستند که دچار فقر شده‌اند؛ بنابراین باید تور ایمنی به منظور حمایت از خانواده فراهم شود تا کودکان را هم در برگیرد.»